

14 Kristjanofobija in kazniva dejanja zoper Katoliško cerkev v Sloveniji

V Sloveniji je prisotna kristjanofobija ali protikrščansko delovanje, ki je vsak izraz nestrpnosti, diskriminacije, vandalizma, strahu, odpora, izključevanja, sovraštva ali žalitev do krščanstva, krščanskih simbolov in vernikov. Izraz kristjanofobija označuje nerazumen strah in odpor do krščanstva, zažiganje križev, skrunjenje cerkva in kapelic in druga žaljiva dejanja, ki se pogosto skrijejo pod besedno zvezo »umetniški izraz«. Ob tem so skrb zbujujoči primeri medijskega linča, širjenja predsodkov ter stigmatizacije kristjanov kot tudi politični in družbeni interesi iz ozadja, ki omejujejo delovanje verskih skupnosti.

Na evropski ravni na tem področju deluje nevladna in neprofitna organizacija Observatory on Intolerance and Discrimination against Christians / Opazovalnica proti nestrpnosti in verski diskriminaciji s sedežem na Dunaju.¹

V nadaljevanju so popisani primeri kristjanofobije za leto 2020 ter statistika kaznivih dejanj zoper sakralne objekte v obdobju 2010–2020.²

14.1 Evidentirani primeri kristjanofobije v Sloveniji v letu 2020

1. Državni sekretar na MIZŠ Jernej Štromajer na Twitterju označi kristjane za umazane živali (24. december 2019)

Na družbenem omrežju Twitter je državni sekretar na šolskem ministrstvu Jernej Štromajer na božični večer zapisal žaljivo voščilo do vseh, ki praznujejo božič. Ta je na omenjenem družbenem omrežju delil fotografijo z napisom Vesel božič, umazane živali (Merry Christmas Ya Filthy Animal). Državni sekretar je s tem zapisom označil vse, ki praznujejo božič za »umazano žival« ter s tem širil diskriminacijo proti verujočim in krščanskim praznikom. Božič je eden izmed najpomembnejših krščanskih praznikov, saj je praznik rojstva Jezusa Kristusa. Državni sekretar se je pozneje za svojo objavo opravičil.

Povezave:

- <https://siol.net/novice/slovenija/drzavni-sekretar-vam-vosci-srecen-bozic-umazane-zivali-515122>
- <https://reporter.si/clanek/slovenija/vesel-bozic-umazane-zivali-je-vernike-z-voscilom-razbesnel-drzavni-sekretar-jerne-j-stromajer-748566>
- <https://www.24ur.com/novice/slovenija/praznicno-voscilo-drzavnega-sekretarja-vesel-bozic-ve-umazane-zivali.html>

¹ <http://www.intoleranceagainstchristians.eu>.

² Zadnja posodobitev podatkov za leto 2019 je na dan 8. november 2019.

2. Poslanec Levice Primož Siter je med sejo Državnega zbora javno demoniziral kristjane (29. januar 2020)

Poslanec stranke Levica Primož Siter je med sejo Državnega zbora Republike Slovenije nosil majico z napisom *Bad Religion* in prečrtanim križem. S tovrstno opravo in grafičnim demoniziranjem kristjanov poslanec, ki prejema svojo plačo iz davkoplachevalskega denarja, žali verska čustva kristjanov ter širi nestrpnost proti krščanski veri. Žaljivo podobo verskega simbola je videla širša slovenska javnost, saj je bil med sejo DZ televizijski prenos.

Povezava:

- https://www.mladina.si/195636/ali-poslanec-levice-res-zali-verska-custva?fbclid=IwAR2SbGAQRmGhU_mXfJfRg_4kWv8xVSeARsLA9clGLggPCDmS12Cyx_sH9pg

3. Pevec Robert Pešut - Magnifico je med proslavo ob podelitvi Prešernovih nagrad uporabljal žaljive verze proti duhovnikom in redovnicam (7. februar 2020)

V Cankarjevem domu je 7. februarja 2020 potekala proslava ob slovenskem kulturnem prazniku s podelitvijo Prešernovih nagrad in nagrad Prešernovega sklada. Pevec Robert Pešut – Magnifico je zapel verze, ki na žaljiv in prostaški način stigmatizirajo duhovnike in redovnice ter naj bi jih pripisovali Francetu Prešernu. Za to pesem je že sam Prešeren dokazoval, da on ni avtor, da mu jo nekateri zlonamerno pripisujejo oziroma poskušajo pripisati iz le njim znanih razlogov.

Proslavo je v živo prenašala TV Slovenija. Glavno vodilo proslave naj bi bilo iskanje novih poti in novega smisla skozi reinterpretacijo Prešernove Zdravljice. »Kam?« je glavno vodilo državne proslave. Proslavo je režiral Vito Taufer, slavnostna govornica pa je bila predsednica Upravnega odbora Prešernovega sklada Ira Ratej, prireditelj je povezoval Tadej Toš, v spremljevalnem programu pa bodo nastopili Magnifico, Schatzi, Iztok Mlakar, Urška Arlič Gololičič, Vasko Atanasovski, Matej Puc in Komorni zbor Konservatorija za glasbo in balet pod vodstvom dirigenta Ambroža Čopija.

Povezave:

- <https://www.slovenskenovice.si/novice/slovenija/clanek/magnifico-razburil-del-slovencev-oglasil-se-je-tudi-jansa-277507>
- <https://nova24tv.si/slovenija/katastrofalno-norcevanje-iz-slovenske-kulture-na-drzavni-proslavi-magnifico-pel-skrajno-vulgarno-pesem-za-katero-preseren-nikoli-ni-trdil-da-jo-je-napisal/>
- <https://radio.ognjisce.si/sl/223/novice/31021/kulturni-praznik-priloznost-za-blatenje-cerkve.htm>

4. Zdravnik UKC Ljubljana Rihard Knafelj je v času epidemije koronavirusa na svojem Facebook profilu delil sovražno objavo do kristjanov (23. april 2020)

Zdravnik UKC Ljubljana Rihard Knafelj je v času epidemije koronavirusa na svojem Facebook profilu delil objavo ateistične skupine, ki goji sovraštvo do kristjanov, z

napisom, da bi kristjanom odrekel dostop do medicinskih ventilatorjev, saj jim zadostuje vera v Jezusa: »Odlična novica! Tvoja družina nas je obvestila, da molijo k Jezusu za vas. Ventilator bomo tako dali nekemu drugemu, ki nima Jezusa, da bi ga pozdravil.« S tem stališčem zdravnik Knafelj nedvoumno diskriminira in ponižuje in žali kristjane, širi negativne stereotipe in grožnje do vernikov ter gre za neposredno grožnjo kristjanom in odrekanje nujne medicinske pomoči.

Povezave:

- <https://nova24tv.si/slovenija/ljudje/ga-caka-odpoved-zdravnik-rihard-knafelj-bi-kristjanom-odrekel-dostop-do-ventilatorjev-saj-ima-jo-ti-jezusa/>
- <https://med.over.net/forum5/viewtopic.php?t=11215808>
- <https://e-maribor.si/to-si-morate-prebrati-prihajajo-nove-podrobnosti-o-rihardu-knafliju-strokovnjaku-nacionalke-za-respiratorje-2-del/>
- <https://www.domovina.je/posel-z-ventilatorji-v-tarci-izpodbijal-zdravnik-ki-je-svetoval-sarcu-janso-pa-naziva-z-adolfom/>

5. Vlom in skrunitev cerkve sv. Janeza Krstnika na Janževi gori (1. maj 2020)

Neznanci so v dneh okoli 1. maja vlomili, razdejali ter oskrunili cerkev sv. Janeza Krstnika na Janževi gori v župniji Selnica ob Dravi. Sprehajalec gozdne poti, kjer se nahaja cerkev sv. Janeza Krstnika (na Janževi gori) je 1. maja 2020 obvestil župnika, da so neznani storilci vlomili v cerkev ter vso notranjo opremo razmetali in polomili. Župnija je podala prijavo na policijo, ki je poslikala in naredila zapisnik.

6. Neznani storilci s plakati žalijo krščanstvo in širijo negativne stereotipe o veri (8. maj 2020)

Neznani storilci so v centru Ljubljane izobesili več plakatov z negativnimi in žaljivimi napisi zoper Katoliško cerkev v Sloveniji in njene duhovnike. Napisi na plakatih žalijo krščanstvo in širijo negativne stereotipe o veri in o duhovnikih.

Povezava:

- <http://demokracija.si/prejeli-smo/foto-nasa-bralka-protestira-skandal-ki-presega-vse-meje.html>

7. Vandali vlomili v cerkev v Velikem Gabru (10. julij 2020)

Vandali so vlomili v cerkev v Velikem Gabru v novomeški škofiji. Policisti iz Trebnjega so opravili ogled nasilnega vstopa v cerkev. Storilci kaznivega dejanja niso odnesli ničesar, so pa povzročili za okoli sto evrov škode.

Povezava:

- https://www.dolenjskilist.si/2020/07/10/239363/novice/kronika/Vlomili_v_cerke_v_alkotesti_tokrat_0_0/

8. Neznani storilci so oskrunili cerkev v Mirni (13. november 2020)

Skupina vandalov je med 12. in 13. novembrom pomazala fasado cerkev sv. Helene v Mirni z lastnimi iztrebki.

Povezava:

- <https://www.slovenskenovice.si/novice/slovenija/cerkev-pomazali-z-lastnimi-iztrebki-369118>

9. Vandali popisali fasado cerkve v Trnovem v Ljubljani (17. november 2020)

Neznani storilci so popisali fasado cerkve sv. Janeza Krstnika v Trnovem v Ljubljani. Na cerkvi se je pojavil grafit: »Klerofašisti stran od naših maternic in pravic«. Grafit z nestrpnim sporočilom zoper Katoliško cerkev vsebuje tudi znak, ki združuje simbol anarhistov in ženski simbol.

Povezava:

- <https://demokracija.si/slovenija/spet-vandalski-napad-na-slovenske-cerkve-zaljivi-grafiti-dokaz-kdo-stoji-za-vsem-tem.html>

10. Predsednica parlamentarne stranke SAB Alenka Bratušek širi versko nestrpnost proti kristjanom (13. december 2020)

Predsednica stranke SAB Alenka Bratušek je 13. decembra 2020 na svojih profilih na družbenih omrežjih Twitter in Facebook objavila fotografijo vernikov, ki so pred cerkvijo v župnij Ljubljana-Šentvid skladno z navodili slovenskih škofov ter Vlade RS prejeli sveto obhajilo izven svete maše ter objavo pospremila z zapisom: "Za nadkoalicijsko stranko #RKC prepovedi ne veljajo! #prvorazredni". Poslanka širi negativno stigmatizacijo vernikov in javno spodbuja nestrpnost proti kristjanom. Iz posnetka je razvidno, da se verniki niso udeleževali obreda, ampak gre za individualno duhovno oskrbo ob upoštevanju vseh priporočil in predpisov za omejevanje okužbe s COVID-19.

Povezavi:

- <https://reporter.si/clanek/slovenija/politikanski-napad-alenke-bratusek-ob-protestih-je-bila-tiho-zdaj-se-je-lotila-cerkve-833434>
- <https://www.domovina.je/kako-alenka-bratusek-z-anisom-licino-preganja-kristjane-pri-prejemu-obhajila/>

11. Vandali popisali fasado stolne cerkve v Ljubljani (18. december 2020)

Neznani storilci so v noči na 18. december 2020 popisali fasado stolne cerkve sv. Nikolaja v Ljubljani. Na cerkvi se je pojavil grafit: »Cerkev in država ven iz naših maternic«. Grafit z nestrpnim sporočilom zoper Katoliško cerkev vsebuje tudi znak, ki združuje simbol anarhistov in ženski simbol.

14.2 Odziv Varuha človekovih pravic

Varuh človekovih pravic Peter Svetina se je 19. novembra 2019 na družabnem omrežju Twitter in na spletni strani odzval na vandalizem in skrunitev sakralnih objektov. V sporočilu je zapisal, da obsoja vsakršno manifestacijo verske nestrpnosti oz. sovraštva. V zadnjem času smo ponovno priča vandalskemu skrunjenju sakralnih objektov, ki so osrednji prostor za svobodno izražanje posameznikove vere. Vsakdo ima pravico, da svobodno - zasebno ali javno - izraža svojo vero ali prepričanje. Skrunjenje verskih objektov pa je po mnenju varuha Svetine ena izmed oblik napadov na svobodo izražanja veroizpovedi. Tovrstni dogodki, po mnenju varuha Svetine, niso povzročili le materialne škode, temveč širijo sovraštvo in vnašajo nemir med ljudi. Tematika ima velik polemični potencial, kar je mogoče zaznati tudi na spletu, zato varuh človekovih pravic, kot že mnogokrat doslej, obsoja tudi vsakršno sovražno pisanje oz. odzivanje. »Svoboda izražanja je demokratična pridobitev, vendar je varovana do meja varstva drugih človekovih pravic in svoboščin ter pravic drugih. Nujna je etika javne besede,« še poudarja Peter Svetina. Varuh meni še, da ker so odzivi, ki opozarjajo na nedopustnost sovražnega ali žaljivega načina komunikacije pogosto mlačni, se takšna praksa žal pogosto nadaljuje, kar je nesprejemljivo.³

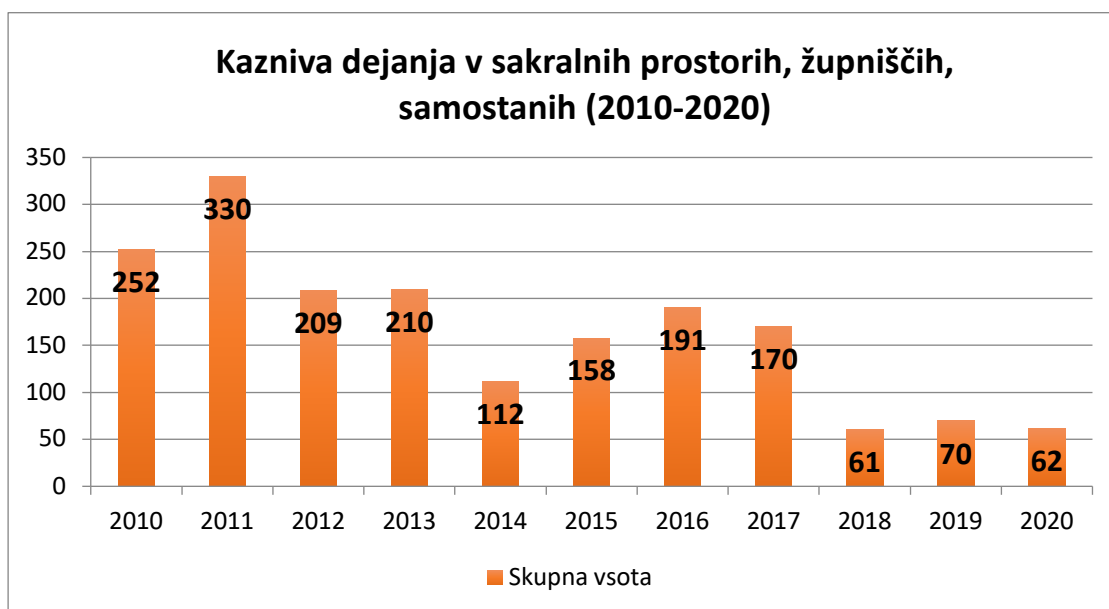
³ Prim. Varuh človekovih pravic, v: <http://www.varuh-rs.si/medijsko-sredisce/sporocila-za-javnosti/novice/detajl/varuh-clovekovih-pravic-obsoja-vsakrsno-manifestacijo-verske-nestrpnosti-oz-sovrastva/?cHash=28f345e7ec215ea93ead2d22d216a792> (pridobljeno 25. november 2019).

14.3 Ropi, tatvine, vlomi in druga kazniva dejanja zoper objekte ali osebe Katoliške cerkve v Sloveniji⁴

Slovenski duhovniki, redovniki in redovnice ter verniki so bili v minulih letih pogosta tarča napadov, ropov in tatvin. V nadaljevanju objavljamo tabelo s statistiko kaznivih dejanj, ki jih je obravnavala policija po izbranem podrobnem prizorišču »cerkev, župnišče, kapelica« v letih 2010–2020 po posameznih PU. V zadnjih desetih letih se je v slovenskih sakralnih prostorih zgodilo 2.764 kaznivih dejanj, ki jih je evidentirala policija.

Število kaznivih dejanj na leto

Policijska uprava	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Skupna vsota
PU CELJE	33	54	16	25	8	16	25	22	6	9	11	406
PU KOPER	12	4	4	8	3	9	9	5	6	4	5	116
PU KRANJ	18	36	41	22	3	18	26	26	2	3	6	269
PU LJUBLJANA	83	104	66	82	55	65	63	53	29	23	19	949
PU MARIBOR	56	101	40	26	11	15	22	20	7	13	4	459
PU MURSKA SOBOTA	8	8	8	9	7	3	5	5	1	5	3	111
PU NOVA GORICA	20	7	7	10	11	9	27	25	7	7	5	191
PU NOVO MESTO	22	16	27	28	14	23	14	14	3	6	9	263
Skupna vsota	252	330	209	210	112	158	191	170	61	70	62	2.764

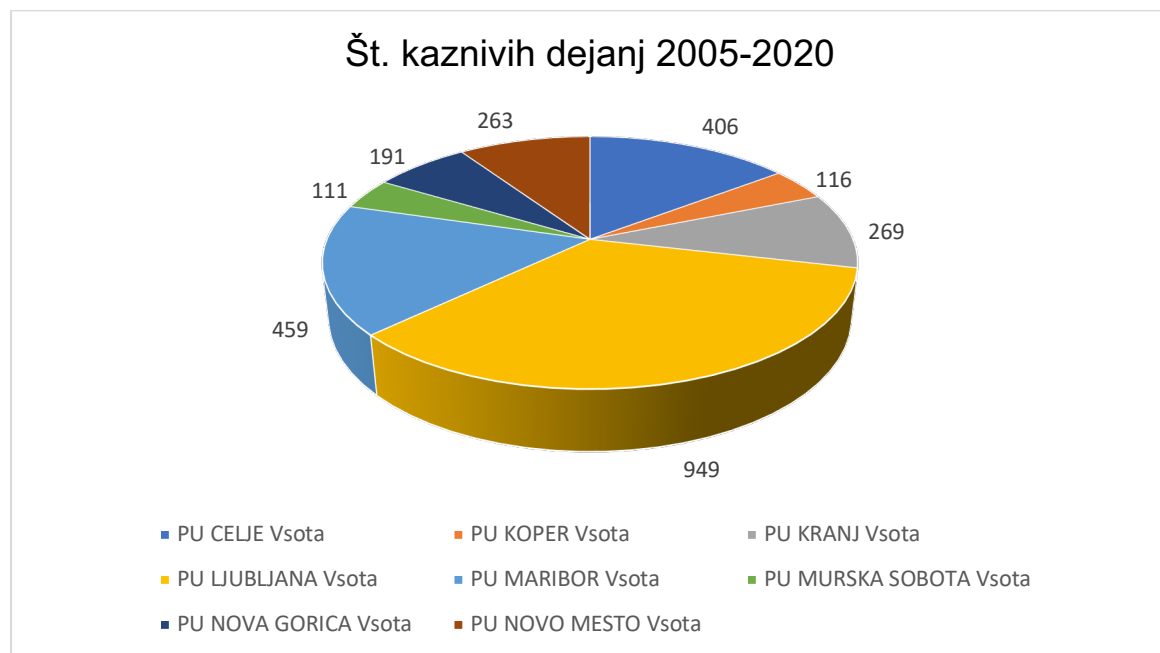

Iz podatkov, ki jih je zbrala in posredovala policija, izhaja, da je v primerjavi z letom 2019 v letu 2020 delež vlomov oziroma kaznivih dejanj zoper Katoliško cerkev v Sloveniji upadel za 11,43 %, povečala pa se je škoda, ki je iz njih nastala: s 54.500

⁴ Vir: Ministrstvo za notranje zadeve RS, Policija; podatki zajemajo podatke za objekte vseh krščanskih Cerkev v Sloveniji.

evrov na 102.500 evrov. V letu 2018 je delež preiskanih kaznivih dejanj znašal 33,3 %, v letu 2019 16,28 % in v letu 2020 16,19 %. V letu 2019 se je 70 obravnavanih kazenskih primerov končalo s kazensko ovadbo, leta 2020 (delni podatki) pa 62.

Največ kaznivih dejanj v desetletju 2010-2020 se je zgodilo na območju PU Ljubljana (949), sledita PU Maribor (459) in PU Celje (406), najmanj pa na območju PU Koper (116) in PU Murska Sobota (111). Leta 2011 se je zgodilo največ kaznivih dejanj (330), najmanj pa leta 2018 (61).

Sledi splošen pregled obravnavanih kaznivih dejanj po enotah, poglavjih, mesecih in zaključnih dokumentih tekoče evidence za območje Republike Slovenije in primerljivo mesečno obdobje do meseca decembra.⁵

Prikaz vsebuje naslednje podatke:

- tekoči podatki iz dne 16.12.2020,
- obdobje: od 1.1.2019 do 15.12.2020
- zaključek: ovadba,
- obravnava s strani vseh enot policije,
- območje storitve vseh občin,
- vključena podrobna prizorišča: Cerkev, župnišče, Kapelica, Samostan,
- vse oblike kriminalitete,
- izbrani členi: (Poškodovanje ali uničenje stvari, ki so posebnega kulturnega pomena ali naravne vrednote, Poškodovanje tuje stvari, Požig, Rop, Tatvina, Velika tatvina),
- vse kriminalistične označbe,
- vsi predmeti,
- vse kazenske ovadbe.

Pregled obravnavanih kaznivih dejanj (KD) po enotah obravnave

⁵ Vir: Policija, pridobljeno 16. decembra 2020.

Organizacijska enota obravnave kaznivega dejanja	2019			2020		
	Število kaznivih dejanj	Škoda v 1.000 EUR	Delež preiskanih KD	Število kaznivih dejanj	Škoda v 1.000 EUR	Delež preiskanih KD
PU CELJE	9	4,3	0,111	11	7,8	18,2%
PU KOPER	4	1,4	0	5	21,2	20,0%
PU KRANJ	3	5	0	6	2,3	33,3%
PU LJUBLJANA	23	9,9	0,174	19	37,8	15,8%
PU MARIBOR	13	18,1	0,231	4	12	0,0%
PU MURSKA SOBOTA	5	5,8	0	3	0,3	0,0%
PU NOVA GORICA	7	4,6	0,286	5	14,2	20,0%
PU NOVO MESTO	6	5,5	0,5	9	6,8	22,2%
Skupaj	70	54,6	16,28%	62	102,4	16,19%

Pregled kaznivih dejanj po poglavjih in členih Kazenskega zakonika

Poglavje KZ obravnave kaznivega dejanja	2019			2020		
	Število kaznivih dejanj	Škoda v 1.000 EUR	Delež preiskanih KD	Število kaznivih dejanj	Škoda v 1.001 EUR	Delež preiskanih KD
KD Zoper premoženje	70	54,5	26,85%	62	102,5	26,78%
204. Tatvina	30	25,5	30,0%	12	4,1	50,0%
205. Velika tatvina	33	24	6,1%	42	72,9	7,1%
206. Rop	n.p.	n.p.	0,0%	0	n.p.	n.p.
219. Poškodovanje ali uničenje stvari, ki so posebnega kulturnega pomena ali naravne vrednote	2	3	0,0%	4	22,6	25,0%
220. Poškodovanje tuje stvari	4	1,7	25,0%	4	2,9	25,0%
222. Požig	1	0,3	100,0%	n.p.	n.p.	n.p.
Skupaj	70	54,5	26,85%	62	102,5	26,78%

Pregled obravnavanih kaznivih dejanj po mesecih

Mesec obravnave kaznivega dejanja	2019			2020		
	Število kaznivih dejanj	Škoda v 1.000 EUR	Delež preiskanih KD	Število kaznivih dejanj	Škoda v 1.000 EUR	Delež preiskanih KD
Januar	11	8,4	18,2%	5	3,6	0,00%
Februar	4	1,2	25,0%	6	15	0,00%
Marec	3	4,9	0,0%	4	2,4	50,00%

April	6	9,7	16,7%	3	12,1	33,30%
Maj	10	12,3	30,0%	3	2,2	0,00%
Junij	5	1,1	0,0%	4	8,3	50,00%
Julij	5	5	0,0%	4	1,2	50,00%
Avgust	1	0,5	0,0%	6	5,3	0,00%
September	3	2,6	0,0%	4	9,2	0,00%
Oktober	7	3,5	42,9%	13	26,2	30,80%
November	8	2,4	25,0%	9	16,6	0,00%
December	7	3	14,3%	1	0,4	0,00%
Skupaj	70	54,6	14,34%	62	103	17,84%

Pregled obravnavanih kaznivih dejanj po zaključnih dokumentih

Zaključni dokument	2019			2020		
	Število kaznivih dejanj	Škoda v 1.000 EUR	Delež preiskanih KD	Število kaznivih dejanj	Škoda v 1.000 EUR	Delež preiskanih KD
Kazenska ovadba	70	54,5 %	18,6 %	62	102,4	17,7 %

